

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Вченої ради
комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна
навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

16 квітня 2024 року № 7

Введено в дію 16 квітня 2024 року
Наказ ректора Хортицької
національної академії
від 16 квітня 2024 року № 90/од

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

для вступників зі спеціальними умовами вступу
на основі повної загальної середньої освіти

Запоріжжя

2024

Укладачі:

Руколянська Н.В., кандидат філологічних наук, доцент

Соловій Я.І., викладач української мови та літератури, учитель-методист вищої категорії

Розглянуто на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та мовної підготовки протокол від «27» березня 2024 року № 7

Затверджено на засіданні Вченої ради комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради від «16» квітня 2024 року № 7

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Програма вступного іспиту з української мови.....	6
Критерії оцінювання знань вступників.....	15
Список рекомендованої літератури.....	19

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного випробування з української мови для НМТ складено з урахуванням цілей, вимог і змісту навчання української мови в школі, які закладені в Державному стандарті освіти, чинній програмі для 11-річної школи та програмі ЗНО з української мови та літератури, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696.

Мета іспиту – оцінка рівня навчальних досягнень вступників з української мови задля конкурсного відбору для навчання в академії.

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика, текст», «Розвиток мовлення».

Програма передбачає перевірку сформованості в абітурієнтів мовної компетентності як сукупності базових знань про систему мови, закономірності її функціонування та здатність оперувати цими знаннями в мовленнєвій діяльності. Саме явищу мовної компетентності властива ієрархічність і різноаспектні прояви на кожній із мовно-ієрархічних сходинок.

Програма має вигляд таблиці, яка складається з двох частин. У правій – вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника, де акцентовано увагу на тому, що необхідно знати і вміти з конкретного розділу програмового матеріалу з української мови. Наприклад, розділ «Лексика. Фразеологія»: пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні; знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів за значенням (омоніми, синоніми, антоніми, пароніми); пояснювати значення фразеологізмів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні. У лівій – зміст мовного матеріалу (деталізовано за розділами).

Вступне випробування здійснюється протягом 4 астрономічні години (240 хвилин) та проводиться у формі електронного тестування. Тестові завдання з української мови є обов'язковими для усіх абітурієнтів і

подаватимуться у першому блоці разом із завданнями з математики. Час виконання завдань з одного предмета складатиме 60 хвилин.

У ході вступного випробовування абітурієнти мають дати відповідь на 30 тестових питань з української мови, з-поміж яких:

- 10 завдань з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох варіантів;
- 15 завдань з вибором однієї правильної відповіді з п'яти варіантів;
- 5 завдань на встановлення відповідності (потрібно встановити по 4 «логічні пари»).

За виконання завдань блоку національного мультипредметного тесту з української мови вступники зможуть отримати від 0 до 45 балів (по 1 тестовому балу буде нараховано за кожну правильну відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді та по 1 тестовому балу за кожну правильно визначену логічну пару в завданнях на встановлення відповідності). Свій результат (тобто кількість набраних балів за правильно виконані завдання тесту з української мови) учасники тестування знатимуть після завершення роботи над НМТ. За таблицею переведення тестових балів результат буде переведено в рейтингову оцінку за шкалою 100-200 балів.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Назва розділу	Зміст мовного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника
<p>1. Фонети-ка. Гра-фіка. Орфоепія. Орфогра-фія</p>	<p>Алфавіт. Наголос. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування у – в, і – й.</p> <p>Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] у коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення йо,ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові й прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис н та nn у</p>	<p>Вступник повинен (повинна) вміти:</p> <p>розташовувати слова за алфавітом; наголошувати слова відповідно до орфоепічних норм (згідно з додатком); визначати звукове значення букв у словах; розпізнавати явища уподібнення й спрощення приголосних звуків, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування у-в, і-й; розпізнавати вивчені орфограми; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила</p>

	прикметниках і дієприкметниках, не з різними частинами мови.	
2.Лексико-логія. Фразеологія	Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про Фразеологізми.	Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні; знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів за значенням (омоніми, синоніми, антоніми, пароніми); пояснювати значення фразеологізмів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні
3. Будова слова. Словотвір	Будова слова. Спільнокореневі слова й форми того самого слова.	Визначати значущі частини й закінчення слова; розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні
4. Морфо-логія 4.1.Іменник	Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок (на прикладі етикетних формул звертань <i>пане полковнику, сестро Олено, друже Сергію, Інно Вікторівно</i> і под.)	Розпізнавати іменники; визначати належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; правильно відмінювати іменники, відрізняти правильні форми іменників від помилкових; використовувати іменники в мовленні, послуговуючись їхніми виражальними можливостями
4.2.При-км	Прикметник як частина мови: значення,	Розпізнавати й відмінювати прикметники; визначати

етник	морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників.	розряди прикметників за значенням; утворювати форми ступенів порівняння якісних прикметників; відрізнати правильні форми прикметників від помилкових
4.3. Числівник	Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат.	Розпізнавати й відмінювати числівники; відрізнати правильні форми числівників від помилкових; правильно використовувати їх у мовленні; визначати сполучуваність числівників з іменниками; правильно утворювати форми числівників для позначення часу й дат
4.4. Займенник	Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.	Розпізнавати й відмінювати займенники; відрізнати правильні форми займенників від помилкових, правильно використовувати їх у мовленні; правильно писати неозначені й заперечні займенники
4.5. Дієслово	Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на <i>-но</i> , <i>-то</i>). Безособові дієслова. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування	Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособове дієслово; визначати види, часи й способи дієслів; відрізнати правильні форми дієслів від помилкових; правильно писати особові закінчення дієслів.

	<p>приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.</p> <p>Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.</p> <p>Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот.</p>	<p>Розпізнавати дієприкметники (зокрема-відрізнити їх від дієприслівників), визначати їхні морфологічні ознаки й синтаксичну роль; відрізнити правильні форми дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники, дієприкметникові звороти та безособові форми на -но, -то в мовленні.</p> <p>Розпізнавати дієприслівники, визначати їхні морфологічні ознаки, синтаксичну роль; відрізнити правильні форми дієприслівників від помилкових; . правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами</p>
<p>4.6. Прислів-ник</p>	<p>Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.</p>	<p>Розпізнавати прислівники, визначати їхню синтаксичну роль, ступені порівняння прислівників; відрізнити правильні форми ступенів порівняння прислівників від помилкових; правильно писати прислівники й сполучення прислівникового типу; добирати й комунікативно доцільно використовувати прислівники в мовленні</p>

<p>4.7. Службові частини мови</p>	<p>Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.</p> <p>Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників та інших співзвучних частин мови.</p> <p>Частка як службова частина мови. Правопис часток.</p>	<p>Розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки; правильно й комунікативно доцільно використовувати прийменники в мовленні.</p> <p>Розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; відрізняти сполучники від інших співзвучних частин мови; правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні.</p> <p>Розпізнавати частки; правильно писати частки</p>
<p>4.8. Вигук</p>	<p>Вигук як частина мови. Правопис вигуків.</p>	<p>Розпізнавати вигуки й правильно їх писати</p>
<p>5. Синтаксис. 5.1. Словосполучення</p>	<p>Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення.</p>	<p>Розрізняти словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й частинами складного речення</p>
<p>5.2. Речення</p>	<p>Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи</p>	<p>Розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за будовою, складом граматичної основи, за наявністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів,</p>

	(двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).	словосполучень, речень, відокремлених членів речення)
5.2.1. Просте двоскладне речення	Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком.	Визначати структуру простого двоскладного речення, особливості зв'язку між підметом і присудком; правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення. Правильно вживати тире між підметом і присудком
5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні	Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот.	Розпізнавати види другорядних членів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні.
5.2.3. Односкладні речення	Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка	Розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні

	(означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).	
5.2.4. Просте ускладнене речення	Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні.	Розпізнавати просте речення з однорідними членами; звертаннями; вставними словами, словосполученнями й реченнями; відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
5.2.5. Складне речення	Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.	Розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями; добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті
5.2.5.1. Складно- сурядне речення	Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.	Розпізнавати складносурядні речення; комунікативно доцільно використовувати їхні виражальні можливості в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в складносурядному реченні
5.2.5.2. Складно- підрядне	Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку в складнопідрядному	Розпізнавати складнопідрядні речення, визначати їхню будову, зокрема складнопідрядних речень з кількома підрядними; визначати основні види підрядних

речення	реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, розділові знаки в них.	частин, типи складнопідрядних речень за характером зв'язку між частинами; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопідрядних речень різних типів у процесі спілкування; правильно розставляти розділові знаки в складнопідрядному реченні
5.2.5.3. Безсполучникове складне речення	Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.	Розпізнавати безсполучникові складні речення; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
5.2.5.4. Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку	Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в них.	Розпізнавати складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості речень цього типу в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
5.3. Способи відтворення чу-	Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою	Замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати; правильно вживати розділові знаки в

ЖОГО МОВ- лення	мовою, цитатою та діалогом.	конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом
6. Стилїс- тика	Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їхні основні ознаки та функції.	Розпізнавати стилї мовлення, визначати особливості кожного з них; користуватися різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування
7. Розвиток мовлення	Види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.	Уважно читати, усвідомлювати й запам'ятовувати зміст прочитаного, диференціюючи в ньому головне та другорядне; критично оцінювати прочитане; аналізувати тексти різних стилів, типів і жанрів; будувати письмове висловлення, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі й основній думці, задуму, вибраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної комунікативної мети; • формулювати, добирати доречні аргументи й приклади, робити висновок, висловлювати власну позицію, свій погляд на ситуацію чи обставини; правильно структурувати текст, використовуючи відповідні мовленнєві звороти; знаходити й виправляти помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень, спираючись на засвоєні знання

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Загальна кількість завдань тесту з української мови – 30.

I. Завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюються у **0** або **1** бал: **1** бал, якщо вказано правильну відповідь; **0** балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.

II. Завдання на встановлення відповідності («логічні пари») оцінюються у **0, 1, 2, 3, 4** бали: **1** бал за кожну правильно встановлену відповідність («логічну пару»); **0** балів, якщо не вказано жодної правильної «логічної пари» або відповіді на завдання не надано.

Отже, за виконання завдань блоку НМТ з української мови можна отримати від **0 до 45 балів**. Для отримання **позитивного** результату тестування за шкалою **100–200 балів** вступнику необхідно буде набрати **не менше 7 тестових балів**.

ТАБЛИЦЯ ПЕРЕВЕДЕННЯ ТЕСТОВИХ БАЛІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ національного мультипредметного тесту до шкали 100–200

Тестовий бал	Бал за шкалою 100–200
5	100
6	105
7	110
8	114
9	118
10	122
11	125

12	128
13	131
14	134
15	136
16	138
17	140
18	142
19	143
20	144
21	145
22	146
23	148
24	149
25	150
26	151
27	152
28	153

29	154
30	155
31	156
32	158
33	160
34	162
35	165
36	168
37	171
38	174
39	176
40	179
41	182
42	186
43	190
44	195
45	200

Для проходження тестів потрібно набрати не менше **100** балів. **Максимальна кількість балів**, що може набрати учасник тестування, **правильно виконавши всі завдання тесту з української мови, – 200.**

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко О. Українська мова та література : завдання в тестовій формі для підготовки до ЗНО : довідник, 1-ша частина. Київ : Грамота, 2019. 496 с.
2. Авраменко О. М., Блажко М. Б. Українська мова та література : довідник. Завдання в тестовій формі. I частина. Київ : Грамота, 2011. 552 с.
3. Авраменко О. М., Дмитренко Г. К. Українська література : підручник для 9 класу. Київ : Грамота, 2019. 304 с.
4. Авраменко О. Українська мова та література : завдання в тестовій формі. 2-га частина. Київ : Грамота, 2019. 144 с.
5. Авраменко О. М. Українська література : хрестоматія для підготовки до ЗНО. Київ : Грамота, 2020. 416 с.
6. Бернадська Н. І. Українська література ХХ століття : навчальний посібник для старшокласників та вступників до ВНЗ. 3-є вид., стереотип. вид. Київ : Знання-Прес, 2006. 271 с.
7. Данилевська О. Українська мова. Комплексне видання. Вид-во : Літера, 2018. 368 с.
8. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови : підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 408 с.
9. Клочек Г. Ліна Костенко : навчальний посібник-хрестоматія. Кіровоград : Степова Еллада, 1999. 320 с.
10. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. Київ : ВЦ «Академія», 2006. 752 с.
11. Наенко М. Художня література України: від міфів до модерної реальності. Київ : ВЦ «Просвіта», 2008. 1064 с.
12. Пахаренко В. І. Шкільне шевченкознавство : навчальний посібник. Черкаси : Брама-Україна, 2007. 256 с.
13. Слоньовська О. В. Конспекти уроків з української літератури. Нове прочитання творів. 9 клас. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2002. 512 с.
14. Сучасна українська літературна мова : підручник / М. Я. Плющ. 4-е вид. стереотип, вид. Київ : Вища школа, 2003. 430 с.

15. Українська література у портретах і довідках: Давня література – література XIX ст. : довідник / редкол.: С. П. Денисюк, В. Г. Дончик, П. П. Кононенко та ін. Київ : Либідь, 2000. 360 с.
16. Українська мова: Енциклопедія. Київ : Укр. енциклоп., 2000. 820 с.
17. Українська мова : правопис у таблицях, тестові завдання :навч. посібн. для підготовки до ДПА та ЗНО : 3-тє видання, доповнене / Олександр Авраменко, Оксана Тищенко. Київ : КНИГОЛАВ, 2020. 200 с.
18. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. Потебні; Інститут української мови стереотип, вид. Київ : Наукова думка, 2004. 240 с.
19. Український правопис. Харків : Фоліо, 2019. 240с.

ОНЛАЙН-РЕСУРСИ:

1. Тести ЗНО-ОНЛАЙН з української мови і літератури за минулі роки; URL: <https://zno.osvita.ua/ukrainian/>. ;
2. Завдання з української мови, згруповані за певними темами, які відповідають мовним темам, передбаченим програмою; URL: <https://zno.osvita.ua/ukrainian/tema.html>
3. Перелік слів з правильними наголосами до ЗНО/НМТ з української мови; URL: <https://osvita.ua/test/advice/65116/>.
4. Перелік фразеологізмів для підготовки до ЗНО/НМТ з української мови; URL: <https://osvita.ua/test/advice/88002/>.
5. Сервіс із підготовки до мультитесту. URL: <https://zno.osvita.ua/multitest/tema.html>.